

F-35 na koronawirusa

Państwo znalazło się niespodziewanie w opałach. Coraz więcej osób chorych, coraz wyraźniejsze słabości służby zdrowia - widać że państwo ma poważny problem. Ludziom zaś trwożne myśli zaprzętają głowę – co z pracą, z czego żyć? O to prof. Grzegorza Kołodkę z Akademi Leona Koźmińskiego, b. wicepremiera i ministra finansów spytał Marek Barański.

Koszty będą olbrzymie. Jeszcze ich nie znamy, podobnie jest w innych państwach świata. Już można, jak sądzę szacować, że w stosunku do planowanego przez rząd budżetu na rok 2020 pojawi się dodatkowy deficyt (mówię „dodatkowy”, bo „deficyt zerowy”, to była mrzonka obecnego rządu). Szacować go można od 6 do 8 procent. 3-4 proc. To jest skutek dodatkowych wydatków w związku z walką o ludzkie zdrowie i życie, z ochroną miejsc pracy, a także nakładów na podtrzymywanie przedsiębiorstw zwłaszcza małych i średnich, które nie są w stanie poradzić sobie same.

Drugie 3-4 proc, to jest ubytek dochodów budżetu państwa z tytułu zaniechania poboru składek na ZUS i ubytków w podatku VAT-u, bo przecież mniej wydajemy w tych czasach.

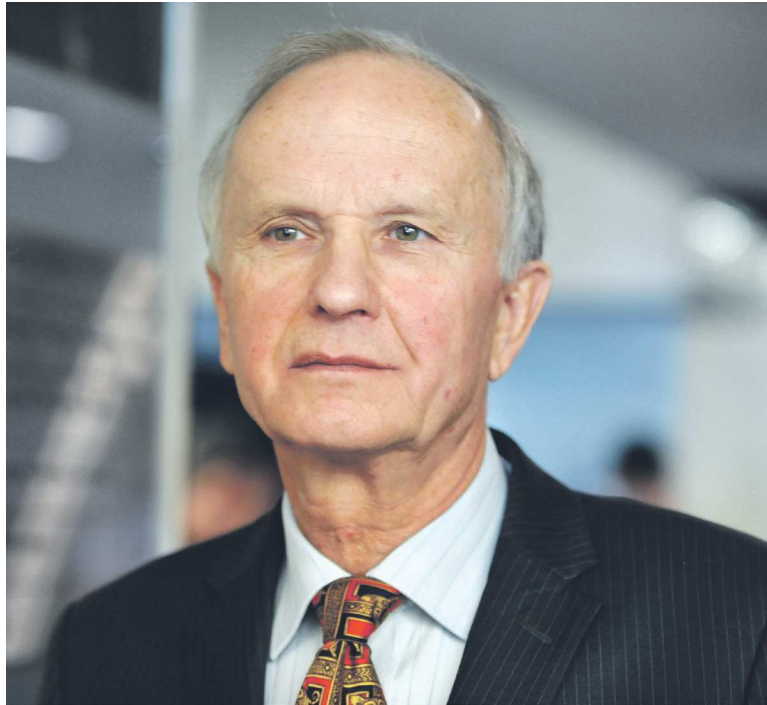
W polskich realiach „dziura” może wynieść 140 – 190 mld zł.

Skąd wziąć te pieniądze?

Są trzy są kanały ich pozyskania. Pierwszy – drukowanie pieniędzy. Bardzo dobrze, że NBP skupuje na rynku wtórnym obligacje wyemitowane przez państwo i to jest właśnie nic innego, jak to, co ludzie nazywają drukowaniem pieniędzy. Nie ma obawy, że nadmiernie wzrośnie dług publiczny, bo on jest daleko od granicy wyznaczanej przez prawo polskie i unijne ograniczające jego skalę w stosunku do PKB.

Drugi kanał – o nim na razie się nie dyskutuje, ale to jest tylko kwestia czasu, to podniesienie podatków. Oczywiście tym, którzy będą mieli, z czego płacić, a nie biednym. Trzeba bezwzględnie odejść od fatalnych rozwiązań preferujących najlepiej wynagradzane warstwy pracowników i wszystkie dochody indywidualne skonsolidować i obłożyć je podatkiem progresywnym. Należy odejść od różnego rodzaju kontraktów menadżerskich, czy pseudo indywidualnej działalności gospodarczej, prowadzonej tylko po to, żeby płacić podatek liniowy i unikać tejże progresji.

I trzeci kanał. Chcę mocno podkreślić, że jeśli mamy troszczyć się o bezpieczeństwo społeczeństwa i ludzi, co tak bardzo podkreślają uczestnicy każdego wyborów, łącznie z obecnymi – prezydenckimi, to niech politycy i parlamentarzyści wykażą się minimalnym rozsądkiem i odwa-

gą i zamrozą co najmniej na pięć lat tzw. wydatki obronne. Nie będziemy przecież walczyć z koronawirusem przy pomocy myśliwców F-35, nakręcając przy okazji koniunkturą amerykańskim protektorom. To lizusostwo pro-amerykańskie powinno się skończyć. Bezpieczeństwo Polski spokojnie może być zachowane przy zamrożeniu wydatków na obecnym nominalnym poziomie, a cały przewidywany przyrost powinien być skierowany na dofinansowanie profilaktyki i lecznictwa, nie tylko w obecnej walce z epidemią.

I po drugie – na sensowną, wzmacniającą spójność społeczną i nie sprzeczną z troską o efektywność gospodarczą, opiekę społeczną. Nie muszę dodawać, że przy okazji, jednym pociągnięciem pióra, skreśliłbym też z planów budowę megalomańskiego lotniska za dziesiątki miliardów złotych.

No to jest pole do popisu dla lewicy. Postulat podatku progresywnego jest stałym punktem ich programów politycznych.

Lewica, jeśli nie zgłosi przy tej okazji wniosku o zamrożenie wydatków zbrojeniowych i przesunięcie ich na obronę położenia społecznego i standardu życia ludności szczególnie zagrożonej, będącej w trudnej sytuacji materialnej, utraci moralne prawo do nazywania się lewicą. Powinna być w awangardzie zabiegów o racjonalizację systemu fiskalnego i o prospołeczne i zarazem pro-

efektywnościowe ukierunkowanie interwencyjnych działań rządu w tym niezwykle skomplikowanym czasie.

Skomplikowanym od strony budżetowej, ale i politycznej...

Jest oczywiste, że wybory prezydenckie, nie odbędą się 10 maja. Zapewnienia rządzących i spory z opozycją, to funta kłaków warta kolorystyka polityczna.

Należy sobie jednak uzmysłować, że przesunięcie wyborów prezydenckich będzie niezwykle kosztowne. W następnych kwartałach sytuacja gospodarcza w Polsce będzie się pogarszać. Będą rosły napięcia społeczne, spadać będzie również poparcie dla obecnej władzy, łącznie z obecnym prezydentem. Rząd PiS, aby utrzymać swoją popularność i szanse na reelekcję A. Dudy, nie będzie szczędził pieniędzy – oczywiście pod hasłem walki z koronawirusem i z jego następstwami. Miejmy świadomość, że przez cały czas będzie także trwał gigantyczny nacisk z jednej strony przez populistów, którzy pod pretekstem obrony najsłabszych będą domagali się gigantycznych pieniędzy na pomoc społeczną, nawet tam, gdzie można sobie poradzić bez ekstra zabiegów.

Z drugiej zaś strony możni tego świata, pod hasłem obrony miejsc pracy i ochrony przedsiębiorców, już rozpoczęli swój skok na kasę. Ile to będzie kosztowało, jeszcze nie wiemy, ale dużo.